

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunerea legislativă stabilește regimul ocupării unor funcții de conducere pe baza încrederii personale.

În acest fel se dă posibilitatea formațiunilor politice de la guvernare, prin reprezentanții ierarhici, dar și primarilor, să numească, transparent, în posturi importante pentru îndeplinirea obiectivelor asumate politic, public, acele persoane pe care le apreciază din punct de vedere moral și profesional, având încrederea că acestea vor acționa cu bună-credință și eficiență în executarea atribuțiilor primite. S-ar putea aprecia că o persoană astfel numită este mult mai responsabilă față de întreaga echipă care a fost investită la rândul său, prin vot, cu încrederea cetățenilor, primind astfel mandatul de a îndeplini în cele mai bune condiții programul propus. Este o realitate care, evident, izvorăște dintr-o obiectivă necesitate, dorința conducătorilor politici de a regăsi în posturile cheie ale autorităților și instituțiilor publice persoane care să-și asume deschis politicile publice, acționând nu numai cu profesionalism, ci și cu spirit de echipă pentru transpunerea acestora în beneficiul comunităților. Un conducător numit pe baza încrederii personale nu va putea fi adeptul rutinei și al mediocrității, trebuind să fie competitiv și dinamic pentru a păstra, în baza rezultatelor, încrederea primită. Pe de altă parte, persoana abilitată de a face o numire pe baza încrederii personale ar putea lua cu operativitate măsurile corective care s-ar impune.

Similitudinea cu unele prevederi legale existente ține de necesitatea unei abordări unitare. Pe lângă aceasta, dată fiind noutatea introdusă, se apreciază că nu pot fi utilizate corespunzător trimiterile la alte articole de lege. Dealtfel, tocmai din aceste motive există precedente / excepții de la principiul evitării paralelismelor.

Concret, ar urma să fie ocupate pe baza încrederii personale următoarele funcții:

- director general și director general adjunct din aparatul autorităților administrative autonome, al ministerelor și al celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și în funcțiile publice specifice asimilate acestora;

- director și director adjunct din aparatul autorităților administrative autonome, al ministerelor și al celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și în funcțiile publice specifice asimilate acestora;

- director executiv și director executiv adjunct ai serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, în cadrul instituției prefectului, în cadrul aparatului de specialitate al autorităților administrației publice locale și al instituțiilor publice și societăților respectivelor autorități, precum și în funcțiile publice specifice asimilate acestora.

Persoanele astfel numite nu ar avea calitatea de funcționar public.

În desfășurarea activității, persoanele numite pe baza încrederii personale vor respecta, susține și promova:

- dedicarea pentru îndeplinirea sarcinilor avute și responsabilitatea față de guvern, respectiv față de autoritatea publică locală;

- asigurarea în permanență a unui serviciu civil onest, bazat pe meritocrație, profesionalism, neutru din punct de vedere politic;

- neutilizarea resurselor publice pentru scopuri care au legătură cu orice formațiune politică;

- asigurarea celor mai înalte standarde de conduită și integritate ale personalului;

- protejarea integrității instituției pe care o conduc.

Pentru a ocupa una dintre funcțiile de conducere menționate, cel în cauză ar trebui să îndeplinească următoarele condiții:

- să aibă cetățenia română și domiciliul în România;

- să cunoască limba română, scris și vorbit;

- să aibă vârsta de minimum 18 ani împliniți;

- să aibă capacitate deplină de exercițiu;

- să aibă o stare de sănătate corespunzătoare funcției respective, atestată pe bază de examen medical de specialitate;

- să îndeplinească condițiile de studii necesare pentru respectiva funcție;

- să îndeplinească condițiile specifice pentru ocuparea funcției.

De asemenea, trebuie să:

- nu fi fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, de serviciu sau în legătură cu serviciul, care împiedică înfăptuirea justiției, de fals ori a unor fapte de corupție sau a unei infracțiuni săvârșite cu intenție, care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției respective, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea;

- nu fi fost destituită dintr-o funcție publică sau nu i-a încetat contractul individual de muncă pentru motive disciplinare în ultimii 7 ani;

- nu fi desfășurat activitate de poliție politică, astfel cum este aceasta definită prin lege.

Numirea, modificarea, suspendarea, încetarea raporturilor de serviciu, precum și sancționarea disciplinară se vor face, în condițiile legii, de către:

- conducătorii autorităților administrative autonome, ministerelor și ai celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în cazul funcțiilor de director general și director general adjunct din aparatul acestora, precum și în cazul funcțiilor publice specifice asimilate lor;

- conducătorii autorităților administrative autonome, ministerelor și ai celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în cazul funcțiilor de director și director adjunct din aparatul acestora, precum și în cazul funcțiilor publice specifice asimilate lor;

- conducătorii ministerelor sau organelor de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, în privința funcțiilor de director executiv și director executiv adjunct ai serviciilor publice deconcentrate ale respectivelor ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și în cazul funcțiilor publice specifice asimilate acestora, cu avizul consultativ al prefectului;

- prefect, în cazul funcțiilor de director executiv și director executiv adjunct în cadrul instituției prefectului, precum și în cazul funcțiilor publice specifice asimilate acestora;

- primar sau președintele consiliului județean, după caz, în privința funcțiilor de director executiv și director executiv adjunct în cadrul aparatului de specialitate al autorităților administrației publice locale și al instituțiilor publice și societăților respectivelor autorități, precum și în funcțiile publice specifice asimilate lor.

O persoană încadrată într-una dintre funcțiile menționate va putea fi reconfirmată, tot pe baza încrederii personale, în funcția respectivă.

Similar cu unele prevederi legale existente, sunt prevăzute și drepturi protective. Astfel, persoanei numite în condițiile precizate i se garantează expres dreptul la opinie și dreptul de a fi informat cu privire la deciziile care se iau în aplicarea legii și care îl vizează în mod direct. De asemenea, celui în cauză i se suspendă contractul de muncă avut sau actul de numire, în locul temporar vacant putând fi angajată sau numită, pe perioadă determinată, o altă persoană. Dacă pe durata suspendării intervine o reorganizare a persoanei juridice unde desfășura anterior activitate persoana în cauză, respectiva persoană juridică va comunica în scris celui îndreptățit noul loc de muncă stabilit în condițiile legii, corespunzător celui deținut de acesta. La încetarea activității în funcțiile ocupate în baza prezentei propuneri legislative, persoanele respective își vor relua activitatea în executarea aceluiași contracte de muncă sau acte de numire ori a celor încheiate în situația reorganizării. De asemenea, timp de un an de la reluarea activității, persoanelor în cauză nu li se vor putea desface ori modifica contractele de muncă sau nu vor putea fi schimbate din funcție din motive neimputabile lor. În situația în care celui îndreptățit i se refuză reluarea activității în funcția anterioară sau în cea rezultată în urma reorganizării, după caz, cel în cauză se poate adresa instanței de judecată competente, plângerea fiind scutită de taxa de timbru judiciar, urmând a se judeca în procedură de urgență.

De asemenea, persoanele aflate, la momentul intrării în vigoare a legii, într-una dintre funcțiile menționate pot fi reconfirmate în respectiva funcție sau pot fi numite într-o altă funcție similară, în condițiile prezentei legi. Dacă nu are loc reconfirmarea sau numirea, persoana respectivă va fi reîncadrată într-un post corespunzător, la solicitarea scrisă a acesteia. Timp de un an, nici acestor persoane, reîncadrate în condițiile descrise mai sus, nu li se vor putea desface ori modifica contractele de muncă sau nu vor putea fi schimbate din funcție din motive neimputabile lor. În cazul în care se refuză reîncadrarea în condițiile amintite, persoana îndreptățită se poate adresa instanței de judecată competente, plângerea fiind scutită de taxa de timbru judiciar, urmând a se judeca în procedură de urgență.

Prezenta propunere legislativă păstrează similitudinea cu situațiile de conflict de interese sau de incompatibilitate existente în legislație.

Persoanele încadrate într-una dintre funcțiile precizate nu ar putea deține concomitent cu aceasta o altă funcție publică sau de demnitate publică. De asemenea, ocupantul uneia dintre funcțiile în cauză nu ar putea avea alte funcții și nu ar putea desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, în cadrul autorităților sau instituțiilor publice, în cadrul cabinetului demnitarului, în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, precum și în calitate de membru al unui grup de interes economic. Pe lângă acestea, ocupantul unei funcții în baza prezentei propuneri legislative nu ar putea acționa ca mandatar al unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția pe care o exercită și nu ar putea intra în relații de afaceri cu autoritatea sau instituția publică la care a fost numit, timp de 2 ani de la încetarea exercitării respectivei funcții. De asemenea, nu ar fi permise raporturile ierarhice directe între soți sau rude de gradul I în cazul în care cel puțin o persoană dintre acestea ar ocupa o funcție în baza prezentei legi, inclusiv în cazul în care șeful ierarhic direct ar avea calitatea de demnitar. Persoanele care s-ar afla într-una dintre aceste situații vor opta, în termen de 45 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar. În situația neîndeplinirii acestei obligații, persoanele care au competența legală de numire vor dispune încetarea respectivelor raporturi ierarhice directe dintre soți sau rude de gradul I.

Se mai propune ca persoanele încadrate pe baza încrederii personale în funcțiile precizate să nu se implice în activități de campanie electorală. Ocupanții unei funcții în condițiile prezentei propuneri legislative pot fi membrii ai partidelor politice legal constituite, dar nu pot avea funcții în cadrul acestora. Dacă ocupantul uneia dintre funcțiile menționate va dori să candideze pentru o funcție eligibilă, acesta va demisiona din funcția în care a fost numit pe baza încrederii personale, putând fi reîncadrat dacă nu a fost ales.

Se mai are în vedere că orice persoană va putea sesiza încălcarea prevederilor prezentate mai sus, situațiile respective urmând a fi constatate de către persoanele care au competențele legale de numire și sancționare, prin structurile interne cu atribuții specifice, după caz.

Dispozițiile propuse se completează cu prevederile legislației muncii, precum și cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz, în măsura în care nu contravin acestora.

În termen de 30 de zile de la data publicării legii în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul va aproba, la inițiativa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, normele metodologice de aplicare a acesteia.

Dispoziția finală prevede că la data intrării în vigoare a legii, orice dispoziții contrare se abrogă.

Se poate aprecia că această nouă abordare nu ar implica eforturi bugetare suplimentare.

Prin urmare, date fiind cele expuse, supun spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiator

senator **Andrei Liviu Volosevici**

